

ORIENTERINGSSAK

Til:
Fakultetsstyret for Det helsevitenskapelige fakultet

Møtedato:
06.03.2017

Sak:

Årsresultat 2016 - Det helsevitenskapelige fakultet

1. Innledning

Sak om årsresultat legges fram for at fakultetsstyret skal få kjennskap til den økonomiske situasjonen ved Det helsevitenskapelige fakultet ved utgangen av 2016.

Rapporteringen omfatter både fakultetets bevilgningsøkonomi (BEV) og bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter (BOA). I tabellene angis mindreforbrukⁱ med negativt fortegn, og merforbrukⁱⁱ angis med positivt fortegn. Budsjettavvik framkommer som regnskap minus budsjett.

2. Hovedtrekk

Årsregnskapet for Helsefak viser at kostnadene i 2016 var 10 mill. kr høyere enn inntektene. Årsresultatet er et mindreforbruk på 6 mill. kr i BEV og et merforbruk på 16 mill. kr i BOA.

Inntektene var 39 mill. kr høyere enn i 2015. Personalkostnadene økte med 56 mill. kr, og øvrige kostnader økte med 6 mill. kr.

Inntektene økte med 66 mill. kr i bevilgningsøkonomien. I eksternøkonomien gikk derimot inntektene ned med 26 mill. kr. Det siste året har personalkostnadene økt med 61 mill. kr i BEV, og gått ned med 5 mill. kr i BOA.

I løpet av de siste fem årene har Helsefak sine inntekter økt med 160 mill. kr, personalkostnadene økt med 210 mill. kr, og øvrige kostnader økt med 1. mill. kr.

Avsetningene har blitt 10 mill. kr lavere i løpet av siste år. Ved utgangen av 2016 har Helsefak 170 mill. kr i avsetninger, hvorav 113 mill. kr er i BEV.

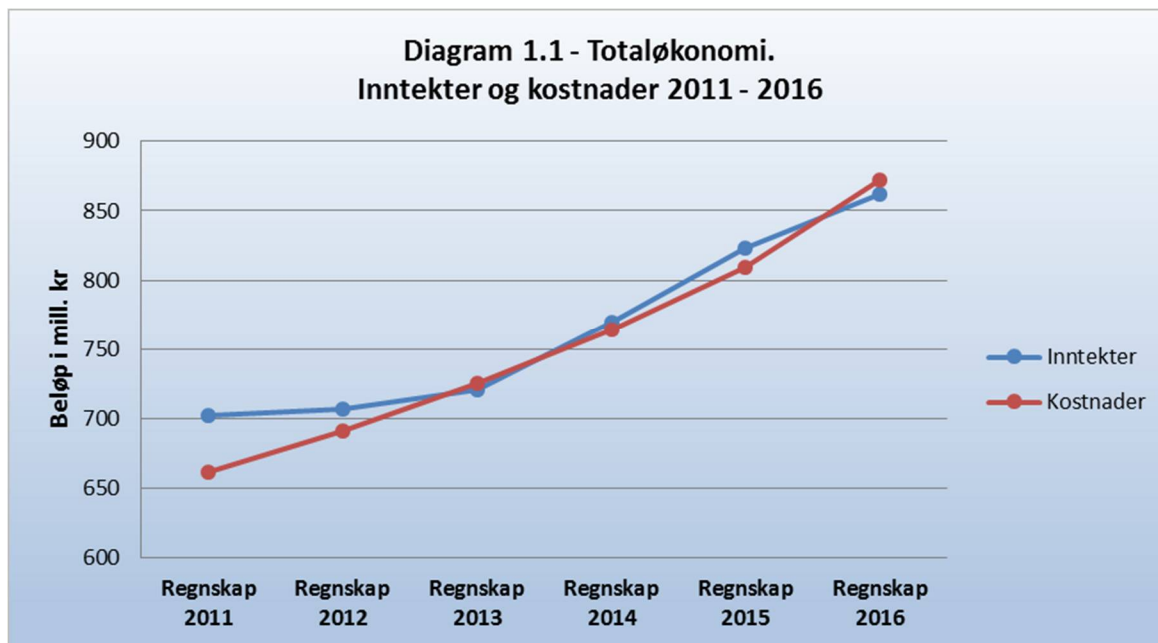
Avsetningene i BOA ble redusert med 16 mill. kr i løpet av 2016, og BOA utgjør en stadig lavere andel av fakultetets totale avsetninger. BOA utgjør også en stadig lavere andel av totalinntektene.

Regnskapet viser 55 mill. kr i mindreforbruk i forhold til budsjett, hvorav 39 mill. kr er i BEV. Det meste av budsjettavvik gjelder aktiviteter som er finansiert med øremerkede midler i BEV og BOA. Avviket skyldes i hovedsak at kostnader til drift, investeringer o.l. er lavere enn budsjett.

Den økonomiske situasjonen ved Det helsevitenskapelige fakultet ved utgangen av 2016 anses som tilfredsstillende. En betydelig utfordring framover er at forventet utvikling i basisbevilgningen til fakultet ikke gir rom for å opprettholde dagens aktivitetsnivå. Handlingsrom kan primært skapes gjennom lavere kostnader, eller økt resultatfinansiering og BOA-aktivitet.

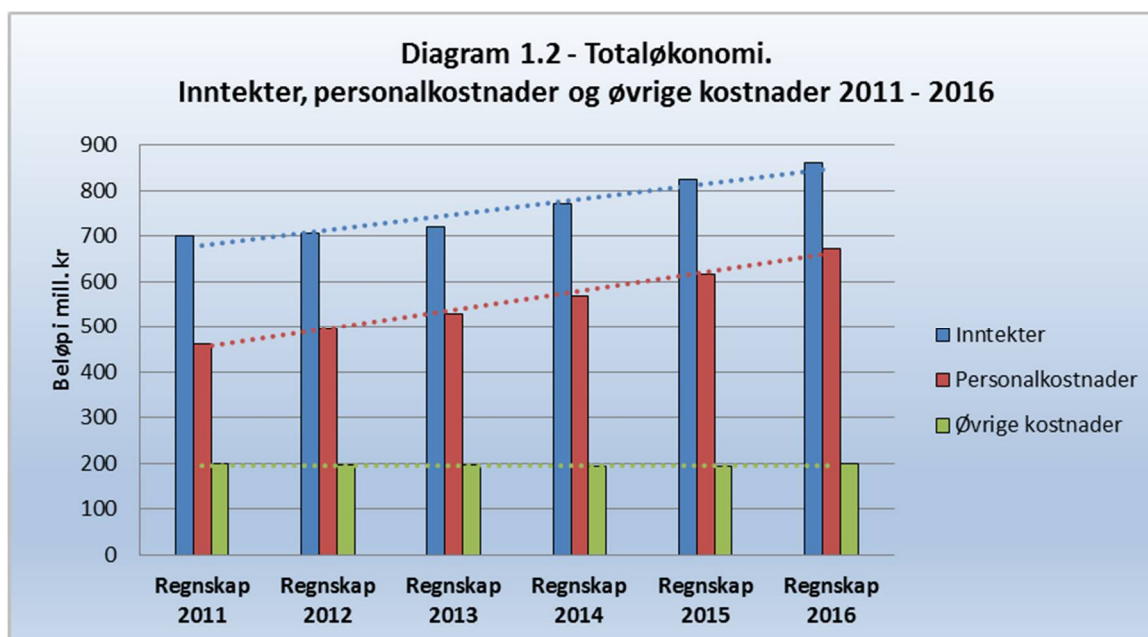
3. Hovedtall for Helsefak

I hovedtallene fra regnskapetⁱⁱⁱ inngår både bevilgning fra departementene (inkl. tildeling for å dekke internhusleie) og ekstern finansiering fra andre kilder. I del 4 og 5 vil henholdsvis bevilgningsøkonomien (BEV) og bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) bli nærmere omtalt. I del 6 gis en kort beskrivelse av Helsefak sine økonomiske framtidsutsikter.

Diagrammet viser utvikling i inntekter og kostnader ved Helsefak i perioden 2011 - 2016. Inntekter og kostnader knyttet til internhusleie er utelatt.

Årsregnskapet for Helsefak viser at kostnadene i 2016 var 10 mill. kr høyere enn inntektene. Årsresultatet var et mindreforbruk på 6 mill. kr i BEV og et merforbruk på 16 mill. kr i BOA.

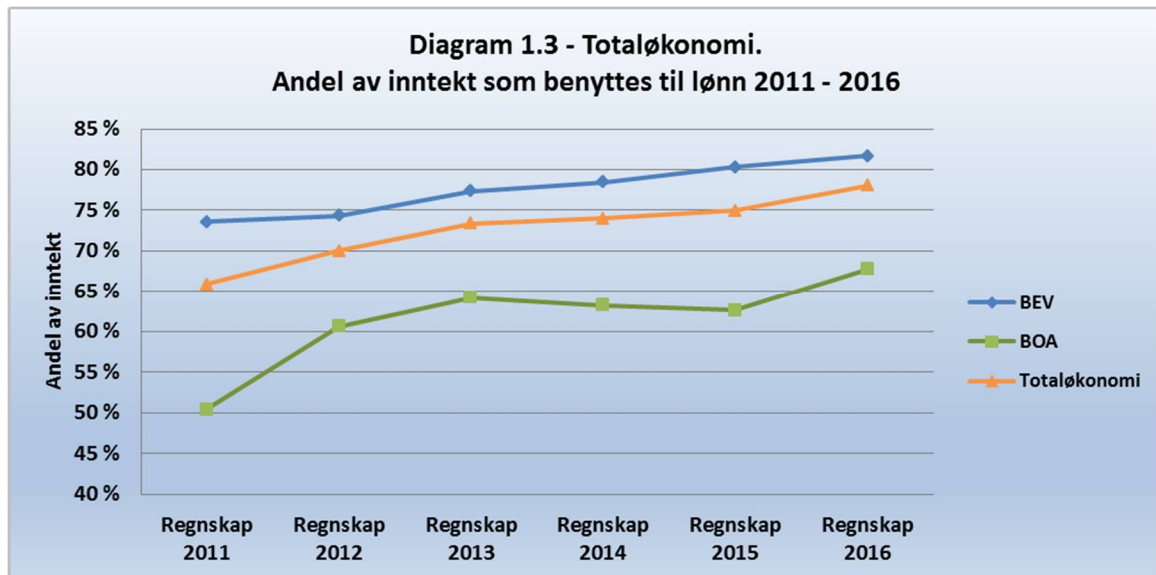

Diagrammet viser utvikling i inntekter, personalkostnader og øvrige kostnader ved Helsefak i perioden 2011 - 2016. Trendlinjene er basert på hele perioden. Inntekter og kostnader knyttet til internhusleie er utelatt.

Regnskapet for 2016 viser at inntektene var 39 mill. kr høyere enn i 2015. Sammenlignet med 2011 har inntektene økt med 160 mill. kr.

Personalkostnadene var 56 mill. kr høyere enn i 2015. Sammenlignet med 2011 har personalkostnadene økt med 210 mill. kr.

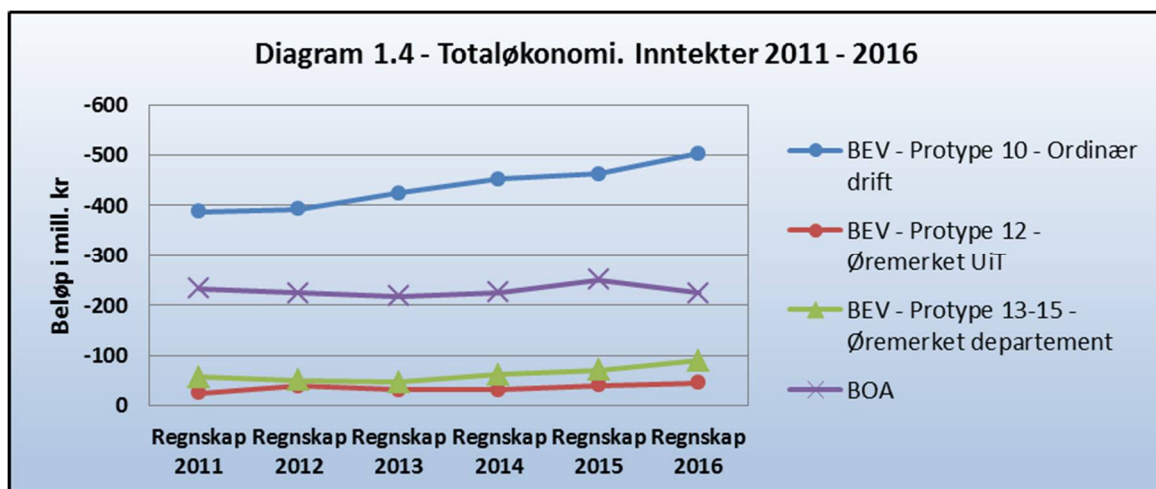
Øvrige kostnader har økt med 6 mill. kr siste år. Sammenlignet med 2011 har veksten kun vært på 1. mill. kr i årlige kostnader.

Diagrammet viser hvor stor del av inntektene (ekskl. internhusleie) som benyttes til lønn. Linja for totaløkonomi er en kombinasjon av linjene for BEV og BOA.

Andelen av inntekt som benyttes til lønn har økt fra 66 % i 2011 til 78 % i 2016. I bevilgningsøkonomien utgjør personalkostnadene 82 % av inntektene i 2016, mens i BOA utgjorde personalkostnadene 68 % av inntektene. Noe av personalkostnadene i BEV benyttes som egeninnsats i BOA.

Inntekter

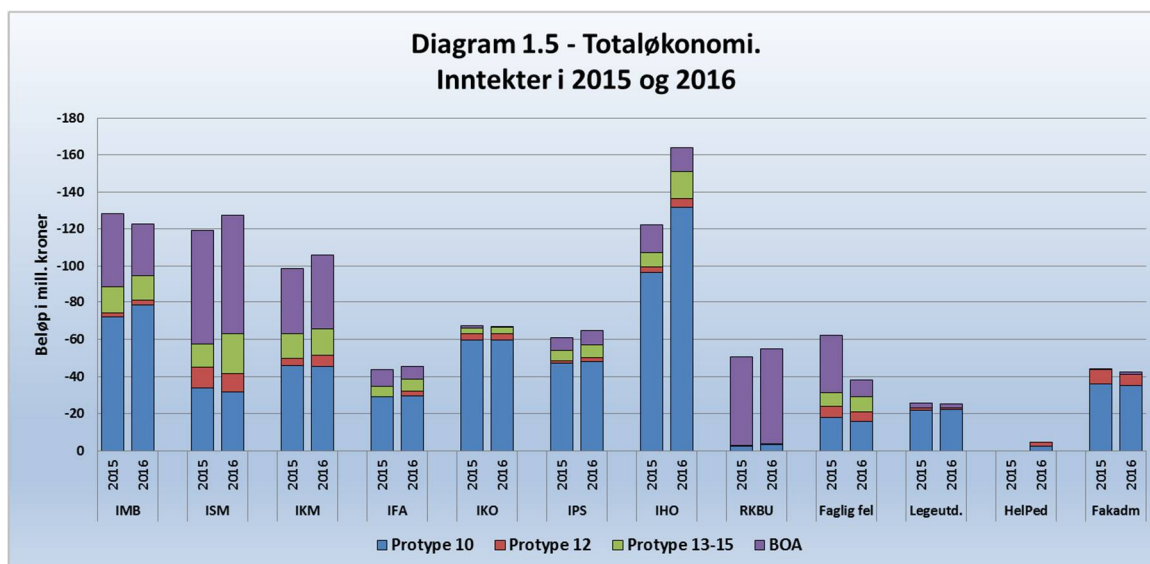

Diagrammet viser utvikling i inntekter for perioden 2011 - 2016.

I 2016 økte inntektene i bevilgningsøkonomien med 66 mill. kr (ekskl. internhusleie). I eksternøkonomien gikk derimot inntektene ned med 26 mill. Sammenlignet med 2011 har inntekten økt med 169 mill. kr i BEV og gått ned med 9 mill. kr i BOA^{iv}.

I fjor økte bevilgningen til ordinær drift (prototype 10^v) med 41 mill. kr, mens 5 mill. kr. av inntekstveksten ble øremerket av UiT/fakultet/institutt (prototype 12^{vi}). 20 mill. kr av den økte bevilgningen var øremerket fra departement (prototype 13-15^{vii}).

Sammenlignet med 2011 har de årlige prototype 10-inntektene økt med 115 mill. kr, prototype 12-inntektene har økt med 20 mill. kr, og inntekter med prototype 13-15 har økt med 34 mill. kr.

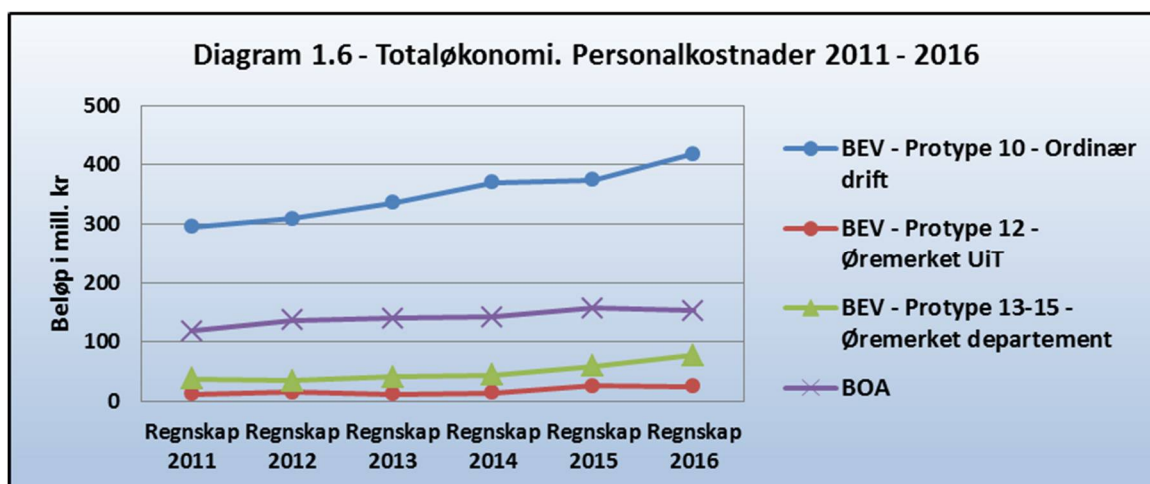
Diagrammet viser inntektene i 2015 og 2016 for budsjettenhetene ved Helsefak. Inntekter til internhusleie er utelatt.

Det meste av inntekstveksten på prototype 10 skyldes fusjonen med HiN og HiH (IHO). I tillegg ble finansieringen av Rettsgenetisk senter en del av bevilgningen fra KD (IMB).

Prototype 12-inntekten økte blant annet på grunn av strategiske satsinger som TREC og NCMM (IKM og IFA).

Prototype 13-15-inntektene økte som følge av flere rekrutteringsstillinger (ISM, IPS, IHO m. fl.), SAK-midler for siste fusjon (IHO), og tildeling fra Helse- og omsorgsdepartementet til Tromsundersøkelsen og Tromsø 7 (ISM).

BOA-inntektene gikk blant annet ned fordi Helse Nord og UNN tildelte midler til investeringer i helseforskningsinfrastruktur i 2015 (Faglig Felles), og at Rettsgenetisk senter ble en del av BEV i 2016 (IMB).

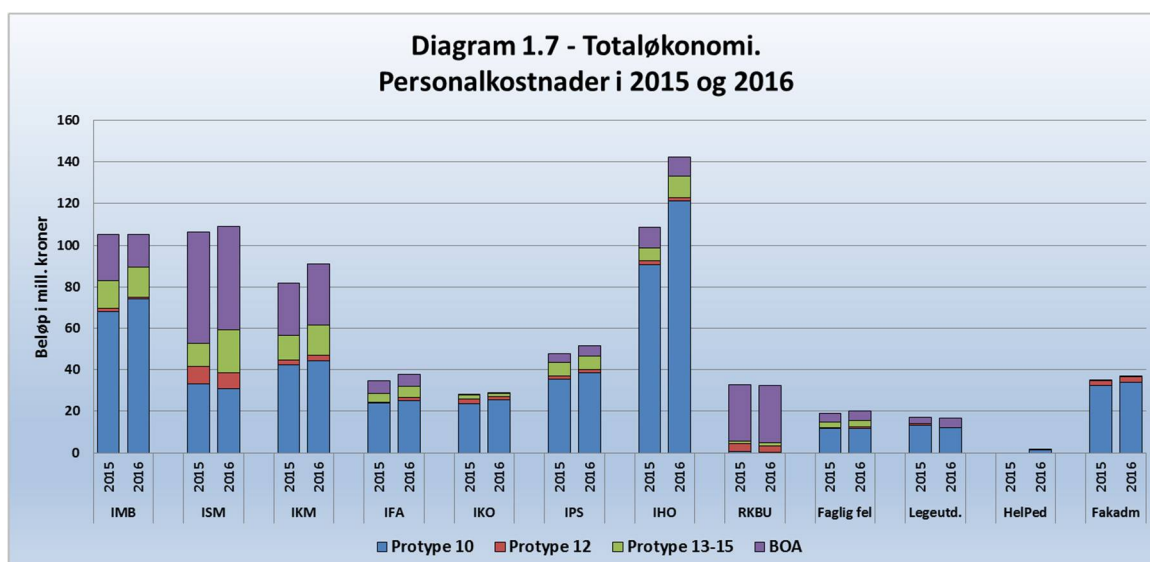

Diagrammet viser utvikling i personalkostnader for perioden 2011 - 2016.

Det siste året har personalkostnadene økt med 61 mill. kr i BEV, og gått ned med 5 mill. kr i BOA. I perioden 2011 – 2016 har personalkostnadene økt med 176 mill. kr i BEV og 34 mill. kr i BOA.

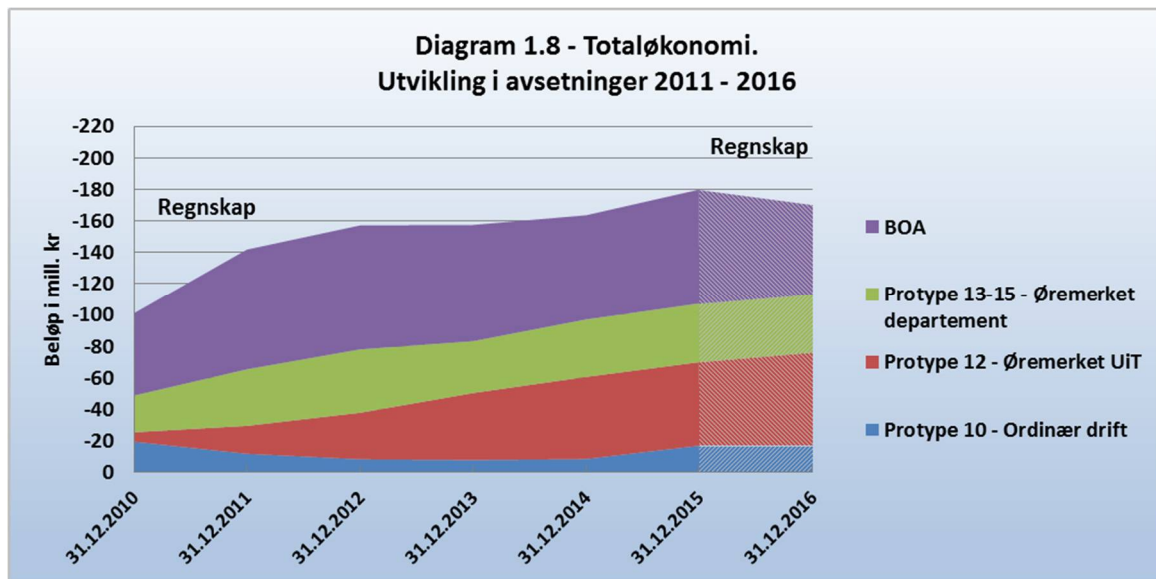
I 2016 økte personalkostnadene til ordinær drift (prototype 10) med 44 mill. kr. Derimot gikk personalkostnaden knyttet til aktivitet som var øremerket av UiT/fakultet/institutt (prototype 12) ned med 1 mill. kr. Videre gikk 18 mill. kr av de økte personalkostnadene til aktiviteter som var øremerket fra departement (prototype 13-15).

Sammenlignet med 2011 har de årlige personalkostnadene økt med 123 mill. kr for prototype 10, 13 mill. kr for prototype 12, og 40 mill. kr for prototype 13-15.

Diagrammet viser personalkostnadene i 2015 og 2016 for budsjettenhetene ved Helsefak.

Endringene i personalkostnadene på enhetene samsvarer i stor grad med inntektsendringene siste år.

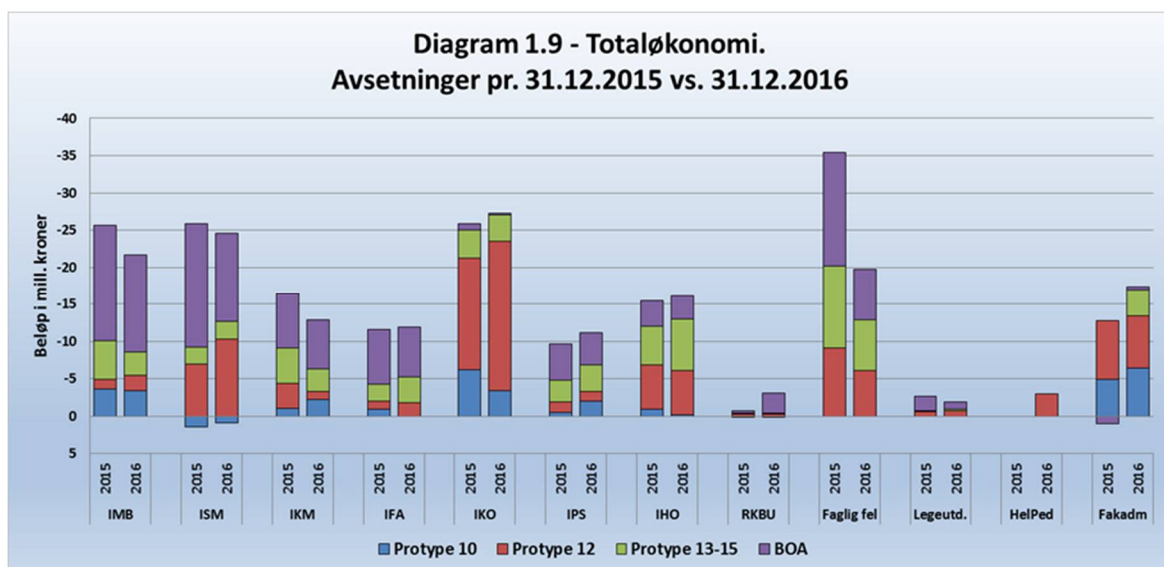
Diagrammet viser utviklingen i avsetninger som skyldes ubrukte midler i perioden 2011 - 2016.

Avsetningene har samlet sett blitt 10 mill. kr lavere i løpet av siste år. Ved utgangen av 2016 har Helsefak 170 mill. kr i avsetninger, hvorav 113 mill. kr er i BEV.

Avsetningene i bevilgningsøkonomien har økt med 6 mill. kr i løpet av 2016. Avsetningene som anses å være uten forpliktelser (prototype 10), samt avsetningene til prototype 13-15 er på samme nivå som ved inngangen til året. Prototype 12-avsetningene har økt med 7 mill. kr.

Sammenlignet med 2011 har ubrukte midler i BEV økt med 64 mill. kr. Økningen kan i stor grad knyttes til midler som UiT/fakultetet/instituttene har øremerket (prototype 12).

Avsetningene i BOA ble redusert med 16 mill. kr i løpet av 2016. Sammenlignet med 2011 har ubrukte midler økt med 5 mill. kr. Dette innebærer at avsetningene i BOA utgjør en stadig lavere andel av fakultetets totale avsetninger (52 % i 2011 og 33 % i 2016).

Diagrammet viser avsetningene pr. 31.12.2015 og 31.12.2016 for budsjettenehetene ved Helsefak.

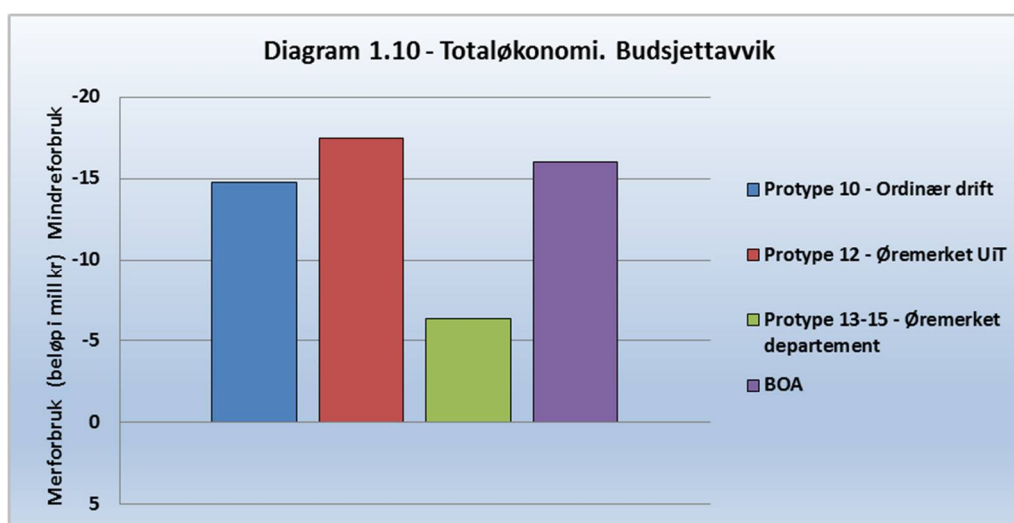

IMB, IKM, IKO, IPS og Fakadm har betydelige prototype 10-avsetninger. Disponeringen av avsetningene behandles av fakultetsstyret i egen sak.

IKO står for en betydelig andel av prototype 12-avsetningene. Dette er stort sett midler som er satt av til reinvesteringer i utstyr, samt til egenfinansierte stipendiater. En detaljert liste over prototype 12-avsetningene på fakultetet er vedlagt FS-saken Avsetninger pr. 31.12.2016 ved Det helsevitenskapelige fakultet: Ubrukte midler i BEV og BOA.

Nesten samtlige enheter har redusert avsetningene i BOA. Dette har dels sammenheng med at utsatt aktivitet er gjennomført, del at UiT har hatt større fokus på å avslutte prosjekt der aktiviteten er gjennomført.

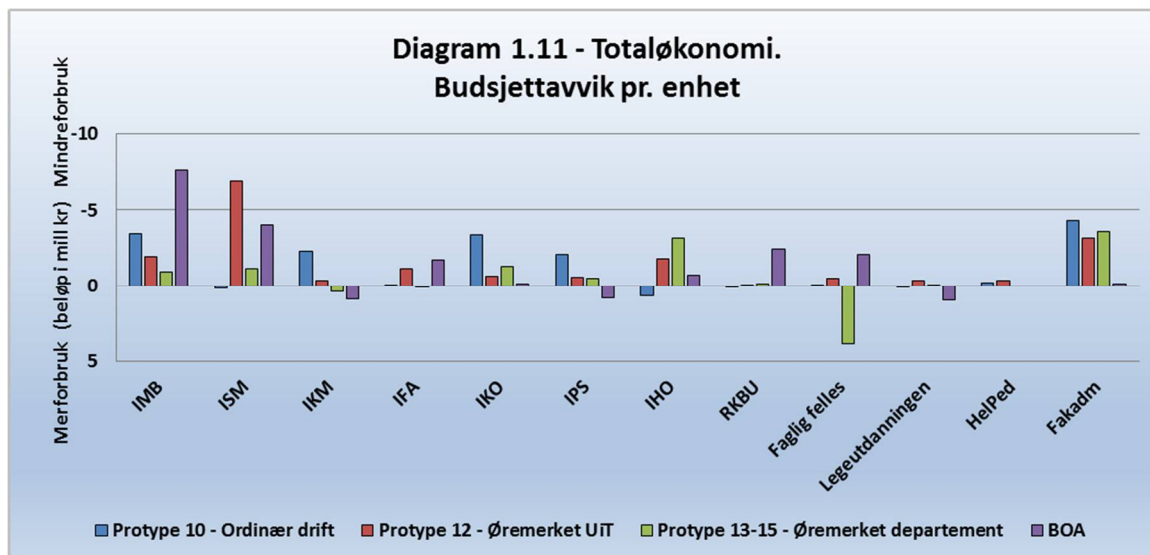
Budsjettavvik

Diagrammet viser Helsefak sitt avvik mellom regnskap og budsjett i 2016.

I diagrammene og tabellene som brukes i denne saken er årsregnskapet sammenlignet med budsjettet som var registrert i Agresso pr. 31.12.2016. Dette budsjettet er revidert i løpet av året.

Regnskapet viser 55 mill. kr i mindreforbruk i forhold til budsjett, hvorav 39 mill. kr er i BEV. Selv om regnskapet viser mindreforbruk i forhold til budsjett for alle prototyper, er det meste av budsjettavvik knyttet til aktiviteter som er finansiert med øremerkede midler i BEV og BOA.

Diagrammet viser enhetenes avvik mellom regnskap og budsjett i 2016.

IMB sitt regnskap viser mindreforbruk i forhold til budsjett for alle protyper. Instituttet har små budsjettavvik på inntekter og personalkostnader. Øvrige kostnader er lavere enn budsjettet.

ISM sitt regnskap viser et lite mer merforbruk i forhold til prototype 10-budsjettet, men budsjettavvikene for inntekter, personalkostnadene og øvrige kostnader er små. Derimot viser regnskapet betydelige budsjettavvik både på inntekter og personalkostnader i BOA og prototype 12.

IKM sitt regnskap viser mindreforbruk i forhold til budsjett for prototype 10 og 12. Inntektene er høyere enn budsjettet. Videre viser regnskapet merforbruk i forhold til budsjetterte personalkostnader, mens øvrige kostnader er litt lavere enn budsjett.

IFA sitt regnskap viser små budsjettavvik i BEV. I BOA er inntektene og øvrige kostnader lavere enn budsjettet.

IKO sitt regnskap viser mindreforbruk i forhold til budsjett for alle protyper. Inntektene er som budsjettet. Personalkostnadene og øvrige kostnader er lavere enn budsjett.

IPS sitt regnskap viser merforbruk i forhold til budsjett i BOA. Inntektene er lavere enn budsjettet. Personalkostnadene er høyere enn budsjettet, mens øvrige kostnader er lavere enn budsjett.

IHO sitt regnskap viser merforbruk i forhold til prototype 10-budsjettet. Instituttet har små budsjettavvik på inntekter og personalkostnader. Øvrige kostnader er lavere enn budsjettet.

RKBU sitt regnskap viser mindreforbruk i forhold til BOA-budsjettet. Inntektene er lavere enn budsjettet, mens personalkostnadene er som budsjettet. Øvrige kostnader er lavere enn budsjett.

Faglig Felles sitt regnskap viser merforbruk i forhold til budsjett for prototype 13-15. Inntektene, personalkostnadene og øvrige kostnader er høyere enn budsjett. Budsjettavvikene på prototype 12 og prototype 13-15 påvirkes av at det er overført midler fra Faglig Felles til seksjon for utdanning.

Legeutdanningen (tidligere Fellesmedisin) sitt regnskap viser et lite merforbruk i forhold til BOA-budsjettet. Inntektene er lavere enn budsjettet. Personalkostnadene er som budsjettet, mens øvrige kostnader er lavere enn budsjett.

Helped sitt regnskap viser små avvik fra budsjett.

Fakadm sitt regnskap viser mindreforbruk i forhold til budsjett for alle protyper. Inntektene er høyere enn budsjettet. Regnskapet viser merforbruk i forhold til budsjetterte personalkostnader,

mens øvrige kostnader er lavere enn budsjett. Mindreforbruket i forhold til prototype 10-budsjett gjelder i hovedsak strategiske midler. Mindreforbruket behandles i FS-saken Avsetninger pr. 31.12.2016 ved Det helsevitenskapelige fakultet: Ubrukte midler i BEV og BOA. Mindreforbruk i forhold til budsjettene for prototype 12 og prototype 13-15 har sammenheng med overføring av midler fra Faglig Felles til seksjon for utdanning.

Regnskap og budsjett

Tabell 1 - Totaløkonomi. 1. januar - 31. desember 2011 - 2016. Avvik pr. 31. desember 2016

Kontoklasse (beløp i 1000 kr)	Regnskap 2011-2016	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik
3 - Inntekter		-965 376	-970 300	4 924
5 - Lønn		672 871	688 604	-15 733
6/7 - Drift og reiser		165 205	223 676	-58 472
4/8/9 - Interne transaksjoner og finansposter		137 214	122 556	14 657
Totalt		9 913	64 536	-54 623

Tabellen viser regnskap, budsjett og budsjettavvik for Helsefak sin totale økonomi. Bevilgning knyttet til internhusleie inngår i kontoklasse 3 – Inntekter. Kostnadene knyttet til internhusleie inngår i kontoklasse 9 – Interne transaksjoner.

Årsregnskapet viser et merforbruk på 10 mill. kr. I budsjettet var det planlagt et merforbruk på 65 mill. kr. i 2016. Dette gir et mindreforbruk i forhold til budsjett på 55 mill. kr.

Budsjettavvikene for inntekter og lønn er lave, hhv. 0,5 % og 2,3 %.

Budsjettavviket på drift og reise er 26 %. Noe av budsjettavviket kan ses i sammenheng med merforbruk i forhold til budsjett på kontoklasse 9, fordi investeringer som regnskapsføres her kan være budsjettert på kontoklasse 6/7. Likevel er det meste av budsjettavviket knyttet til urealistisk budsjettering. Det kan heller ikke ses bort fra at mindreforbruk i forhold til drifts- og reisebudsjett er en indikasjon på at planlagt aktivitet ikke blir igangsatt/gjennomført.

4. Hovedtall bevilgningsøkonomi (BEV)

Bevilgningsøkonomien til Helsefak finansieres i all hovedsak med midler fra Kunnskapsdepartementet. I tillegg inngår bevilgning fra andre departement og salgsinntekter.

Tabell 2 - BEV. 1. januar - 31. desember 2011 - 2016. Avvik pr. 31. desember 2016

Kontoklasse (beløp i 1000 kr)	Regnskap 2011-2016	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik
3 - Inntekter		-741 076	-729 169	-11 907
5 - Lønn		520 877	522 653	-1 776
6/7 - Drift og reiser		117 830	143 332	-25 503
4/8/9 - Interne transaksjoner og finansposter		96 407	95 829	578
Totalt		-5 962	32 646	-38 608

Tabellen viser regnskap, budsjett og budsjettavvik i bevilgningsøkonomien. Bevilgning knyttet til internhusleie inngår i kontoklasse 3 – Inntekter. Kostnadene knyttet til internhusleie inngår i kontoklasse 9 – Interne transaksjoner.

Årsregnskapet viser et mindreforbruk på 6 mill. kr. I budsjettet var det derimot planlagt et merforbruk på 33 mill. kr. i 2016. Dette gir et mindreforbruk i forhold til budsjett på 39 mill. kr.

Det er lave budsjettavvik for inntekter, lønn og interne transaksjoner, hhv. 1,6 %, 0,3 % og 0,6 %.

Derimot viser regnskapet 26 mill. kr i mindreforbruk i forhold til budsjett for drift og reise. Halvparten av avviket er knyttet til prototype 10.

5. Hovedtall bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Helsefaks bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter finansieres med midler fra eksterne aktører, for eksempel EU og NFR. I tillegg inngår midler fra BEV i form av egeninnsats i prosjektene.

Tabell 3 - BOA. 1. januar - 31. desember 2011 - 2016. Avvik pr. 31. desember 2016

Kontoklasse (beløp i 1000 kr)	Regnskap 2011-2016	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik
3 - Inntekter		-224 301	-241 131	16 831
5 - Lønn		151 994	165 951	-13 957
6/7 - Drift og reiser		47 375	80 344	-32 969
4/8/9 - Interne transaksjoner og finansposter		40 806	26 727	14 079
Totalt		15 875	31 891	-16 016

Tabellen viser regnskap, budsjett og budsjettavvik i eksternøkonomien.

Årsregnskapet viser et merforbruk på 16 mill. kr. I budsjettet var det planlagt et merforbruk på 32 mill. kr. i 2016. Dette gir et mindreforbruk i forhold til budsjett på 16 mill. kr.

På tross av at BOA utgjør en mindre andel av fakultetets økonomi er budsjettavvikene på de ulike kontoklassene større enn i BEV. Det meste av budsjettavviket antas å være knyttet til urealistisk budsjettering.

6. Framtidsutsikter – kort om utfordringer og muligheter

På tross av strammere rammer i bevilgningsøkonomien viser regnskapet ikke tegn til merforbruk i forhold til budsjett. Avsetningene er redusert noe i løpet av 2016, men er fortsatt på et relativt høyt nivå. Samlet sett anses den økonomiske situasjonen ved Det helsevitenskapelige fakultet ved utgangen av 2016 som tilfredsstillende.

En betydelig utfordring framover er at utviklingen i basisbevilgningen til fakultet ikke gir rom for å opprettholde dagens aktivitetsnivå. Dette skyldes basiskutt på grunn av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen, økt strategisk avtak på UiT, økt internhusleie på grunn av byggeaktivitet, økt internhusleie for å drifte nybygg, samt oppbygging av fond til bygg, IT og reserver ved UiT.

Det er innført ny finansieringsmodell i sektoren fra og med 2017-bevilgningen. UiT kom godt ut av overgangen til ny finansieringsmodell. Som en følge av den nye finansieringsmodellen er UiT sin budsjettfordelingsmodell under revisjon, og blir implementert i 2018-budsjettet. Modellen har vært på høring, og Helsefak har i høringssvaret blant annet bedt om at avtakene på utdanningsinsentivene ikke økes i forhold til eksisterende modell. UiTs nye budsjettfordelingsmodell behandles av universitetsstyret i mars. Det forventes ikke at gevinsten av innfasingen av ny finansieringsmodell i sektoren i nevneverdig grad vil komme fakultetene til gode.

Det største potensialet for å øke inntektene til fakultet og institutt ligger i resultatkomponenten i KD/UiT/Helsefak sin budsjettfordelingsmodell, samt i BOA. Fokus på tiltak for utdannings- og forskningskvalitet må opprettholdes.

En styrket ekstern forsknings-/oppdragsfinansiering framstår som spesielt viktig for å håndtere basiskuttene. BOA-tildelinger utløser resultatfinansiering i bevilgningsøkonomien. Det samme gjør aktiviteten som BOA-prosjektet medfører. I tillegg kan finansiering fra eksterne kilder føre til økt handlingsrom i bevilgningsøkonomien fordi fakultetet/instituttet kan få dekket kostnader som ellers ville blitt belastet bevilgningsøkonomien. Dette kan være både direkte kostnader i form av lønn, drift og investeringer, men også indirekte kostnader knyttet til for eksempel administrasjon.

I 2016 utgjorde eksterne inntekter 26 % av totale inntekter ved Helsefak (ekskl. internhusleie). I 2011 var andelen 33 %.

Arnfinn Sundsfjord
dekan

—
Kjetil Kvalsvik
fakultetsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Seksjonsleder Ann-Sofie Rydningen og rådgiver Stein-Bjørnar Holmbukt, seksjon for personal- og økonomitjenester

---

ⁱ Mindreforbruk: Inntektene overstiger kostnadene i regnskapsperioden (overskudd). Mindreforbruk i forhold til budsjett: Inntektene overstiger budsjetterte inntekter, ev. kostnadene er lavere enn budsjett.

ⁱⁱ Merforbruk: Kostnadene overstiger inntektene i regnskapsperioden (underskudd). Merforbruk i forhold til budsjett: Kostnadene overstiger budsjetterte kostnader, ev. inntektene er lavere enn budsjett.

ⁱⁱⁱ Regnskapet avregnes tertialvis. Følgende avregningskonti er utelatt fra tabellene: 3240, 3409, 3419, 3424, 3429, 3434, 3439, 3449, 3459, 3468, 3469, 3499, 8900, 8901, 8902 og 8903. Korrigeringen er i tråd med Økonomiavdelingens tertialrapportering (ePhorte 2013/2380). Tiltak 100996 – Eiendeler er utelatt da regnskapet før november 2013 ikke viste avskrivning av anleggsmidler. Regnskapstall for ulike perioder er nominelle størrelser med mindre annet er oppgitt.

^{iv} Prototype 25-45 – Bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter. Aktiviteter finansiert av øremerkede midler fra andre kilder. Ubrukte midler overføres til neste år dersom formålet ikke er innfridd. Midlene kan ikke omdisponeres til andre formål.

^v Prototype 10 – Ordinær drift: Det meste av BEV består av aktiviteter som er finansiert innenfor budsjettåret. Dersom det ved årsavslutningen er avsetninger knyttet til udisponerte prototype 10-midler, kan disse omdisponeres av fakultetsstyret iht. Helsefaks retningslinjer for behandling av avsetninger (ePhorte 2011/510-67).

^{vi} Prototype 12 – Øremerket UiT: Aktiviteter finansiert med øremerkede midler fra instituttet, fakultetet eller universitetet. Dersom det ved årsskifte gjenstår ubrukte midler, overføres disse til neste år så lenge formålet ikke er innfridd eller aktiviteten er avsluttet. Tildelende enhet kan omdisponere ubenyttede midler.

^{vii} Prototype 13-15 – Øremerket departement: Aktiviteter finansiert av øremerkede midler fra Kunnskapsdepartementet/andre departement. Ubrukte midler overføres til neste år dersom formålet ikke er innfridd. Midlene kan ikke omdisponeres til andre formål.